

TLAČOVÁ SPRÁVA

Titul výstavy:	Kresby Jána Mudrocha
Miesto konania:	Záhorská galéria Jána Mudrocha v Senici, Sadová 619/3
Kurátori:	Ľudovít Hološka, Božena Juríčková
Otvorenie výstavy:	13.04. (štvrtok) 2023 o 17.00
Trvanie výstavy:	13.04. (piatok) 2023 – 4.6. (nedeľa) 2023

Krátko po uplynutí 55. výročia úmrtia a 114. výročia narodenia akad. mal. Jána Mudrocha (28. marec 1909, Sotina – † 4. február 1968, Bratislava) pripravila Záhorská galéria výberovú výstavu jeho kresieb. Doposiaľ neprezentované alebo iba sporadicky vystavené diela zo zbierok našej galérie prešli za posledné tri roky rukami reštaurátora. Jedenásť z nich sme získali darom v roku 2021 z pozostalosti autorovho syna, akad. mal. Mariána Mudrocha (1945 – 2019). Vyše tridsať exponátov z našich zbierok dopĺňa 24 kresieb, ktoré po starostlivej úvahe vybrali kurátori z depozitárov Galérie mesta Bratislavy a siedmich slovenských regionálnych galérií. Všetko diela, ktoré boli na verejnosti prezentované veľmi ojedinele.

Cieľom výstavného projektu je súhrnne predstaviť nadobudnuté akvizície nášho senického rodáka a spoluzakladateľa Záhorskej galérie za posledné roky. Rovnako aj mnohé jeho hodnotné kresby na papieri, ktoré prešli reštaurátorským zásahom.

Výstavu sprevádza vydanie tematického katalógu, ktoré v spolupráci so Záhorskou galériou pripravuje jeden z posledných Mudrochových absolventov – akad. mal. prof. Ľudovít Hološka (1943, Jablonica). Ten je zároveň hlavným kurátorom výstavy a autorom odborného textu.

Projektu predchádzalo aj vydanie edukačného katalógu s názvom *Kreslíme s Jánom Mudrochom*, ktorý koncom roka 2022 zostavila galerijná pedagogička Eliška Šefčíková v spolupráci s kurátorkou Boženu Juríčkovou. Počas siedmich týždňov trvania výstavy sa tak budú konať tvorivé dielne pre deti zamerané hlavne na vystavené, ale i nevystavené diela Jána Mudrocha.

Po rekonštrukcii podkrovia, ktoré by sa malo začať už tento rok, sa mnohé z týchto exponátov stanú súčasťou stálej expozície na druhom podlaží budovy.

Roman Popelár

Participujúce galérie:

Galéria mesta Bratislavy
Galéria Jána Koniarka v Trnave
Liptovská galéria Petra Michala Bohúňa v Liptovskom Mikuláši
Nitrianska galéria
Oravská galéria v Dolnom Kubíne
Považská galéria umenia v Žiline
Turčianska galéria v Martine
Tatranská galéria v Poprade

Ján Mudroch

- narodil sa 28. marca 1909 v obci Sotina (dnes mestská časť Senice),
- bol najstarší zo siedmich súrodencov, štyroch chlapcov a troch dievčat,
- otec Pavol Mudroch bol pôvodne kožušník a z najstaršieho syna chcel mať úradníka,
- prvé zoznámenie sa s výtvarným umením absolvoval v roku 1926 v súkromnej maliarskej škole Gustáva Mallého v Bratislave,
- v rokoch 1930 - 1931 študoval na Umeleckopriemyselnej škole v Prahe na vlastné náklady, bez finančnej podpory rodičov, u profesora Arnošta Hofbauera,
- v rokoch 1931 - 1937 študoval na Akadémii výtvarných umení u profesora Willyho Nowaka,
- v roku 1932 sa oženil s Helenou Hajdušikovou,
- po skončení štúdií v Prahe sa vrátil na Slovensko do Šurian, kde sa medzičasom presťahovala jeho rodina a pedagogicky tam pôsobila i jeho manželka,
- po okupácii Šurian v roku 1938 natrvalo zakotvil v Bratislave, kde pedagogicky pôsobil na rôznych umeleckých školách,
- 1938 - pôsobenie v Bratislave na Škole umeleckých remesiel
- v roku 1939 začal pedagogicky pôsobiť na novoutvorenom Oddelení kreslenia a maľovania Slovenskej vysokej školy technickej; o dva roky neskôr (1941) však pre svoj pokrokový a protifašistický postoj musel post opustiť. Na protest s ním odišli zo školy študenti - neskôr významní maliari – O. Dubay, V. Chmel, E. Semian, J. Šturdík, J. Novák.
- v roku 1945, na konci vojny počas prechodu frontu, sa usídlil v Senici, kde bolo pri bombardovaní mesta zničených niekoľko stoviek jeho obrazov,
- po skončení vojny naplno rozvinul rozsiahle spoločenské a kultúrno-organizačné aktivity: podieľal sa na založení výtvarného združenia s názvom Skupina 29. augusta (1945), organizoval výstavy, inicioval založenie odborného časopisu Kultúrny život, stal sa predsedom výtvarného spolku Umelecká beseda slovenská (1947), pripravoval založenie Slovenskej národnej galérie (1948) aj Slovenskej filharmónie (1949),
- v roku 1949 sa stal jedným zo zakladateľov novovzniknutej Vysokej školy výtvarných umení v Bratislave a zároveň jej prvým rektorom (1949 - 1952),
- do roku 1968 viedol Oddelenie portrétneho a kompozičného maliarstva na VŠVU v Bratislave,
- Senicu naposledy navštívil s manželkou Helenou v roku 1966, dva roky pred smrťou,
- zomrel 4. februára 1968 po krátkej chorobe v Bratislave, kde je aj pochovaný.

Ján Mudroch bol jedným z najvýraznejších predstaviteľov generácie umelcov nazývaných podľa roku narodenia – Generácia 1909. Jeho tvorbu definuje nikdy nekončiaci zápas o hľadanie novej formy, nového aktuálneho maliarskeho názoru, ktorý ťaží predovšetkým z hry farby a svetla, z princípov kolorizmu a v celkovej koncepcii z charakteristického poetického kánonu. Za svoju umeleckú tvorbu získal niekoľko ocenení, v roku 1963 titul zaslúžilý umelec a v roku 1968 bol vymenovaný za národného umelca in memoriam.

S podporou: Nitriansky samosprávny kraj, Prešovský samosprávny kraj, Žilinský samosprávny kraj